

Mgr Agnieszka Kamińska

Tytuł pracy: Strategie komunikacyjne kobiecych organizacji pozarządowych w mieście Lublin i powiecie lubelskim w latach 1999-2018

Słowa kluczowe: komunikowanie, komunikowanie społeczne, trzeci sektor, kobiece organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, aktywność obywatelska kobiet

Organizacje pozarządowe w państwie demokratycznym pełnią istotną rolę, bowiem wolność zrzeszania stanowi jedno z podstawowych uprawnień obywateli i jest zaliczana do praw człowieka. Prócz integracji i aktywizacji obywateli, realizują potrzeby członków społeczeństwa, które są pomijane lub ignorowane. Dotyczy to przede wszystkim grup marginalizowanych, takich jak mniejszości etniczne, narodowe, seksualne, ale także kobiet.

Podstawą efektywnego funkcjonowania podmiotów trzeciego sektora jest niewątpliwie sprawna komunikacja oraz dotarcie do grupy odbiorców, które zapewnia odpowiednie promowanie działań.

Celem niniejszej rozprawy jest analiza sposobów komunikowania kobiecych organizacji pozarządowych, do których zostały zaliczone również Koła Gospodyń Wiejskich. Zamierzeniem było także skonfrontowanie stanu postulowanego przez podmioty trzeciego sektora ze stanem rzeczywistym w aspekcie ich funkcjonowania. To z kolei pozwoliło na ocenę kondycji segmentu organizacji pozarządowych, podejmujących działania na rzecz kobiet.

Głównym założeniem pracy było twierdzenie, że komunikacja kobiecych organizacji pozarządowych jest ukierunkowana na tworzenie wspólnoty.

Wykorzystane zostały metody badań jakościowych, wśród których kluczowy był pogłębiony wywiad indywidualny z przedstawicielami organizacji oraz samodzielnie opracowane ankiety, zawierające pytania otwarte. Materiał ze źródeł wywołanych poddano analizie i kategoryzacji. Zastosowano także analizę dokumentów źródłowych Krajowego Rejestru Sądowego, Urzędu Miasta Lublin, Starostwa Powiatowego w Lublinie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz materiałów prasowych.

Obszar badawczy obejmuje stowarzyszenia (tzw. rejestrowe i zwykłe – nierejestrowe), fundacje, grupy nieformalne i Koła Gospodyń Wiejskich, funkcjonujące na terenie miasta Lublin i gmin powiatu lubelskiego. Zastosowano cezurę czasową, która zamyka się w okresie od 1 stycznia 1999 r., kiedy wprowadzony został nowy podział administracyjny, do 30 grudnia 2018 r., ponieważ wówczas weszły w życie nowe przepisy dotyczące funkcjonowania Kół Gospodyń Wiejskich.

Praca ma układ problemowy i składa się z czterech rozdziałów. Dwa z nich mają charakter teoretyczny i stanowią analizę i deskrypcję kluczowych zagadnień związanych z procesem

komunikowania, społeczeństwem obywatelskim i funkcjonowaniem organizacji pozarządowych w społeczeństwie obywatelskim. Istotną okazała się deskrypcja szczególnego modelu „porozumiewania się” kobiet. Kolejne dwa rozdziały zawierają wyniki empirycznych analiz dokonanych w oparciu o materiał źródłowy w postaci wywiadów i ankiet. Na ich podstawie określono sposoby komunikowania kobiecych organizacji pozarządowych oraz Kół Gospodyń Wiejskich, które stanowią ich unikalny rodzaj.

W trakcie procesu badawczego wykazano, że komunikowanie kobiecych organizacji pozarządowych jest ukierunkowane na tworzenie i podtrzymywanie wspólnoty, będącej podstawą efektywnego działania, a zarazem głęboką relacją łączącą członków grupy. Ustalono, że zrzeszenia działające na rzecz kobiet stanowią ważny segment trzeciego sektora i wypełniają lukę w działalności prokobiecej w aspektach edukacji, kultury, historii i tradycji, zdrowia, integracji społecznej, społeczeństwa obywatelskiego, ekologii, działalności charytatywnej, działalności wydawniczej, budowy ładu przestrzennego. Wobec powyższego stwierdzić należy, że badane organizacje można uznać za istotny wyraz społeczeństwa obywatelskiego.

W zakończeniu zawarto także wskazówki dla organizacji pozarządowych dotyczące efektywnego komunikowania oraz postulat współpracy organów administracji publicznej z segmentem trzeciego sektora, działającym na rzecz kobiet.